

POSUDEK

oponenta diplomové práce

Jméno a příjmení studenta: Teodora Svejková

Název práce: Závěť – srovnání české a německé právní úpravy

Jméno a příjmení oponenta: JUDr. PhDr. David Elischer, Ph.D.

1. Formulace cílů, metodika zpracování práce a aktuálnost tématu:

Autorka zvolila aktuální téma zejména s ohledem na změny v OZ 2012. Jde o téma, které právem zasluhuje zvýšenou pozornost odborné veřejnosti, jak o tom svědčí i proběhlé diskuse v odborných periodikách (Ad notam, Právní rozhledy, Bulletin advokacie a jiné). Autorka v úvodu své práce jasně vymezuje její cíle a klade si otázky, na které se snaží svou prací nalézt odpověď. Vlastní metody práce a přístupu nejsou v úvodu sice zřetelně naznačeny, ale z práce samotné je patrné, že autorka zvolila deskriptivní přístup, který vhodně kombinuje s evaluací judikatury, aby nakonec dospěla k syntetizujícímu poznatku obohacenému o komparativní rozměr (německá úprava testamentu). Kompilačně – deskriptivní metoda byla v práci jako takové nicméně přeceněna, patrné je to zejména v pasážích o české úpravě, kdy je text spíše jen parafrází zákona a jednoho komentáře bez zřetelného autorčina tvůrčího přínosu. V tomto ohledu ne příliš přesvědčivě prokázala schopnost nahlédnu nad zákonným textem, neprojevila ani zevrubnou znalost aktuální či historické judikatury, kterou by kriticky analyzovala (v celé práci se objeví odkazy toliko na tři soudní rozhodnutí). Svou prací se nicméně dotkla hned několika velmi diskutovaných problémů souvisejících s platnou právní úpravou závěti coby dědického titulu, a to otázky podmínek, příkazů, náhradnictví, svěčenectví, kolace, uchování i úschovy závěti, zničení a odvolání testamentu, zabývala se i problematikou tzv. společných závětí.

2. Logická struktura a členění diplomové práce:

Text (70 stran včetně úvodu a závěru) je celkově velmi přehledně a jasně členěn, jeho struktura je logická, jednotlivé výklady na sebe souvisle navazují. I další vnitřní členění odpovídá klasickým doktrinálním přístupům, zejména je respektováno předepsané členění pro odborný text, tj. úvod do problematiky, shrnutí dosavadního stavu poznání a odborné diskuse nad problémem, stručný rozbor judikatury a další teoretická východiska, nakonec závěr a úvahy de lege ferenda. Práce je rozdělena do 5 věcných kapitol, kdy první dvě z nich usilují o stručnou základní charakteristiku dědické sukcese z obecného i historického pohledu a plní spíše roli metodologicko-propedeutickou. Třetí a čtvrtá kapitola se celistvě věnují vymezení závěti (obsahové a formální náležitosti) a analyzují její platnou českou a německou právní úpravu (s exkurzem do vybraných historických souvislostí). Dále autorka identifikuje některé specifické problémy a vhodně je tematizuje (zrušení závěti, společné testamentsy, privilegované závěti). Poslední kapitola je pak celá věnována závěrečnému srovnání.

3. Rozsah a úroveň použitých zdrojů a práce s nimi, bibliografické citace, poznámkový aparát:

Při zpracování tématu mohl být použit větší počet bibliografických pramenů (postrádám práce Tilsche či Svobody). Autorka své zdroje nicméně správně uvádí a na konkrétních místech vždy cituje v souladu s citační normou. Poznámkový aparát mohl být rovněž

propracovanější. Na str. 40 je v poznámce pod čarou citováno klasické dílo Alexise de Tocquevilla, aniž by autorka uvedla přesné citační údaje (str., vydání, překlad, nakl. atp.)

4. Jazyková, stylistická úroveň a formální úprava diplomové práce

Jazyková i stylistická úroveň práce je na dobré úrovni. V práci jsem neshledal žádných podstatných gramatických chyb ani stylistických nedostatků. S právní terminologií je pracováno správně. K drobnému přehlédnutí, překlepům či absenci interpunkce došlo ojedinele. Vytýkám místy nevhodné stylistické obraty (str. 62 -„...musí účastníci soudu předložit body pro další vyšetřování“.).

5. Formulace vlastních závěrů (práce s judikaturou, úvahy de lege ferenda)

Autorka uchopila problematiku vcelku standardním způsobem a snaží se nabídnout i úvahy de lege ferenda. U ústní obhajoby by se mohla blíže vyjádřit především

- K pořizovací (ne)způsobilosti osob stížených duševní poruchou – srovnání obou úprav (zejména problematika *intervallum lucidum*)
- Jakou roli budou podle autorky v českém civilním právu hrát tzv. privilegované závěti („vesnický“ a „vojenský“ testament či obecná závět s úlevou) s ohledem na úpravu v OZ a další procesní důsledky takových postupů (kupř. i pozbývání účinnosti privilegovaných testamentů)?
- k pojmu Berlínský testament, tento institut přiblížit včetně uvedení příkladů nejčastějších dispozic zůstavitelů
- Autorka by mohla také více přiblížit svůj pohled na problematiku zničení jednoho z několika stejnopisů závěti.

6. Odborná kvalita zpracování tématu diplomové práce

Práce je po odborné stránce standardní a splňuje požadavky kvalifikační práce tohoto stupně, a to jak rozsahem, tak kvalitativní analýzou. Prokazuje velmi dobré znalosti vybrané hmotněprávní problematiky, jakož i souvisejících procesních otázek a celkovou širší orientaci v citovaných oblastech a neshledal jsem v ní žádné zásadní nedostatky.

Závěr:

Předložená práce prokázala autorčinu relativní samostatnost při zpracovávání nelehkého tématu, její schopnost zorientovat se v zákonné úpravě, doktríně a příslušné judikatuře české i německé. Práci proto doporučuji k ústní obhajobě s předběžným hodnocením **velmi dobře**.

Diplomovou práci hodnotím stupněm: velmi dobře.

Datum: 25. 3. 2015

Podpis oponenta diplomové práce
JUDr. PhDr. David Elischer, Ph.D.